

УДК 378.14

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США

Палінчак Вероніка Миколаївна
м. Ужгород

Проаналізовано роботи вчених, присвячені дослідженню особливостей навчання економістів у США. Досліджено характерні ознаки вищої економічної освіти в США та її структуру. З'ясовано важливість іноземного досвіду та наголошено на необхідності застосування інтерактивних методів у викладанні економічних дисциплін у вітчизняних ВНЗ.

Ключові слова: вища економічна освіта США, бізнес-школи, підготовка фахівців-економістів, практичне навчання, інтерактивне навчання, бакалавр, магістр.

На сучасному етапі державотворення, що супроводжується трансформацією різних сторін суспільного життя, виникає потреба у визначенні нових принципів і шляхів розвитку вищої економічної освіти в Україні, у докладному та творчому осмисленні новітніх тенденцій світового розвитку освіти, поєднанні зарубіжних технологій із досягненнями національної освіти у процесах інтеграції в європейський та світовий освітянський простір.

У цьому контексті привертає до себе особливу увагу економічна освіта США, адже нині – це світова наддержава, яка за короткий час, увібравши у себе передовий досвід «старого світу», вибудувала власну систему освіти, здатну забезпечити висококваліфікованими спеціалістами постіндустріальне

господарство. На початку ХХІ ст. США переконливо демонструють, що освіта і професійна підготовка економістів та менеджерів, „інвестиції в людину” відіграють вирішальну роль в забезпеченні конкурентних переваг США як у межах національної, так і світової економіки.

Досвід, який накопичено в університетах і коледжах США, є дуже корисним в умовах реформування системи вищої освіти України в контексті глобалізації і вимог Болонського процесу.

Загальна специфіка вищої освіти в США знайшла належне відображення в працях українських вчених. Структура вищої освіти ґрунтовно проаналізована В. Кременем, М. Степком та ін. [2, с.73-82]. Вплив децентралізації влади на становлення і розвиток освітньо-наукових комплексів у системі вищої освіти США розглянув Д. Дзвінчук. Він також висвітлив розподіл джерел фінансування державних і приватних вищих навчальних закладів США [5, с.145-167]. Питанням управління освітою в США в умовах децентралізації влади присвятив свої розвідки В. Луначек [8,9]. Р. Соловійова та Ю. Соловійова [12] розкривають сутність навчального процесу в США, характеризують основні риси й переваги американської системи освіти. О. Тарасова [13] подає загальну характеристику вищої освіти США, виокремлює найвідоміші університети, державну програму

підтримки досліджень, розподіл вищих навчальних закладів тощо.

Розвиток вищої освіти у США відображено також у великій кількості електронних джерел [15,16,17,18]. Увагу привертають веб-сайти провідних університетів країни, таких як: Гарвардський (засновано у 1636 р.) у Кембриджі (Бостон); Пенсільванський університет (1740 р.) у Філадельфії; Принстонський університет (1746 р.) у Принстоні; Колумбійський університет (1754 р.); Нью-Йоркський університет (1831 р.) у Нью-Йорку та ін.

Проблеми форм та методів підготовки майбутніх економістів США присвячено роботи провідних американських психологів, педагогів та економістів Р. Барлета та П. Кінга, В. Беккера та М. Уотса, К. Бензинга та П. Кріста, Б. Блума, Ч. Хольта та інших. Окремі аспекти даної проблеми розкриваються в працях вітчизняних вчених: М. Велущак [1], О. Войнаровської [3], В. Ільїної [7], Л. Огнівка [11], О. Яковенко [14] та ін. Однак в багатьох публікаціях проблематика досвіду підготовки економічних кадрів американськими ВНЗ у сучасних умовах ще не стала предметом комплексного аналізу.

Мета статті – вивчити досвід США щодо практичного навчання економістів у вищих навчальних закладах та виокремити тенденції, що заслуговують на адаптацію в освітньому просторі України.

Загальноприйнятим є погляд, згідно з яким система державного управління у США є специфічною і має свої витoki ще з часів отримання незалежності. Існує ціла низка питань, на які федеральний уряд не впливає, наприклад, немає міністерства у справах релігії, немає міністерства, яке б опікувалося засобами масової інформації (при наявності близько 1700 щоденних газет та ін.). Значна частина питань вирішується на рівні урядів окремих штатів. Це стосується і освіти. Федеральний уряд бере участь в управлінні тільки декількома вищими навчальними закладами, до яких належить Військова Академія США у м. Вест-Пойнт (U.S. Military Academy at West Point), Військово-морська Академія США (U.S. Naval Academy), Академія військово-повітряних сил США (U.S. Air Force Academy) та ін.

США відмовилися від традиційної європейської концепції сильного уряду. У країні склалося ефективне громадянське суспільство, працюють близько 1 млн. 14 тис. неурядових, некомерційних організацій. Фактично існуюча модель функціонування уряду – це постійне реагування на вплив з боку громадян [9, с.35-36].

Заклади освіти в США мають високу ступінь автономії, і їх діяльність переважно регламентується відповідними радами, які плідно співпрацюють із радами освіти штату для вирішення певних питань. Ради ВНЗ самостійно вирішують цілу низку проблем, в тому числі підтримання правопорядку на території кампусів. В Техасі також існує практика, коли рада середньої освіти і рада вищої освіти штату представлені в комісії по робочій силі і шквартально збираються на координаційні збори. На цих засіданнях обговорюють всі питання щодо розвитку коледжів, середніх і дошкільних навчальних закладів. Особливу увагу привертає Кодекс освіти штату Техас (Texas Statutes Education Code), в якому ретельно вписані всі напрями розвитку системи безперервної

освіти.

Функції, що в Україні покладені на Департамент вищої освіти МОНУ, у США фактично 6 асоціацій, які є неурядовими громадськими організаціями. Президенти цих асоціацій систематично зустрічаються для обговорення нагальних питань розвитку вищої освіти у США. Зазначені асоціації шляхом лобювання впливають на значну кількість процесів у житті країни, в тому числі, не пов'язаних безпосередньо з розвитком освіти [8, с.17].

Своєрідність американської вищої школи полягає в її багаторівневості і розгалуженості, поділу вищих навчальних закладів (ВНЗ) на державні та приватні, їх відмінності за якістю і кількістю ступенів, що присвоюються, наявності систем залікових одиниць, особливостях роботи професорсько-викладацького складу. Багаторівневості системи вищої освіти, створена на основі „розподілу функцій” між навчальними закладами, на думку В. Луначек, є саме тим механізмом, за допомогою якого в США намагаються вирішити проблему підвищення якості підготовки спеціалістів [8, с.16-20].

Система освіти США включає такі ланки: дошкільну, початкову, молодшу та старшу середню, вищу (всі форми після середньої освіти). До вищих навчальних закладів за американськими стандартами відносять будь-яку форму після середньої освіти: одно-, дво- та трирічні технічні інститути, дворічні коледжі гуманітарних наук, незалежні (автономні від університетів) професійні школи, учительські коледжі, школи мистецтв, семінарії тощо; університети, політехнічні та технологічні інститути. За рівнем освіти всі вони розподілені на три категорії: I – дворічні коледжі; II – коледжі гуманітарних та природничих наук і професійні школи; III – аспірантські та вищі професійні школи коледжів та університетів. Більшість ВНЗ – приватні, однак у них навчаються лише 23 % від загальної кількості студентів.

У США діє майже 160 університетів, 2000 коледжів із чотирирічною програмою навчання та 1500 дворічних коледжів і технічних училищ. Найвідоміші і найпрестижніші навчальні заклади США – це Гарвард, Принстон, Йель, Стенфорд, але вступити до них майже неможливо – дуже великий конкурс. Високо оцінюються Мичиганський, Стенфордський, Чиказький, Каліфорнійський, Іллінойський університети, Массачусетський технологічний інститут. Традиційно до кращих входять коледжі штатів Вермонт, Пенсільванія, Массачусетс, Каліфорнія та інших. У цій групі «супервузів» приватних вузів більше, ніж державних.

У багатьох країнах слово «коледж» означає середній навчальний заклад і відрізняється від університету.

У США поняття коледжу й університету дуже близькі. Часто й коледжі, й університети, позначаються як «школи» взагалі. Обидва є чотирирічними навчальними закладами, які пропонують ступінь бакалавра наук або мистецтв. Це – широко відомий диплом про вищу освіту або диплом бакалавра. Основна відмінність полягає в тому, що багато університетів пропонують більш високий рівень навчання після одержання ступеня бакалавра, результатом якого є ступінь магістра або доктора [12, с.143].

Без сумніву, розгалужена структура американ-

ських ВНЗ сприяє більшій практичній орієнтації навчання та підготовці кваліфікованого фахівця, в т. ч. і економічного профілю.

Характеризуючи особливості підготовки бакалаврів економіки у вищих навчальних закладах США, О.Н. Войнаровська звертає увагу на поєднання чотирьох підходів: педагогічного, змістового, методичного, дефініційного.

Педагогічний підхід полягає в обов'язковій безпосередній участі студентів у самому процесі викладання, так званому активному навчанні, яке не лише руйнує бар'єр між викладачем і студентами, а й сприяє та спонукає студентів до формування свого власного ставлення до проблеми, що розглядається, використовуючи вже набуті знання.

Сутністю змістового аспекту викладання економіки у вищих навчальних закладах США є використання таких моделей, які не лише відтворюють виключно економічні аспекти сучасного життя, а також відображають їх зв'язок із політичними та соціальними подіями, що є невід'ємною частиною проблеми. Це дає можливість підготувати студентів до комплексного вивчення важливої економічної проблеми.

Методичний підхід, який використовується американськими педагогами, полягає у поєднанні ознайомлення студентів із реаліями економічного світу та навчання їх методам аналізу й інтерпретації цих економічних явищ. У цьому підході знову наголошується на доцільності поєднання викладання економіки разом із соціальними, політичними та культурними площинами, завдяки чому розширюється кругозір студентів та їх політично-соціальна компетентність.

Дефініційний підхід викладання економіки пов'язаний насамперед із визначенням (дефініцією) власне економіки. Якщо за класичним визначенням економіка – це наука про розподіл обмежених ресурсів відповідно до необмежених потреб, у сучасній американській вищій школі економіка вивчається як наука про взаємодію людей для забезпечення себе та цілого суспільства товарами й послугами. Такий підхід дає можливість розглянути економічні механізми з боку соціального аспекту нашого життя [3].

Як бачимо, під час навчання бакалаврів економіки у ВНЗ США спостерігається тісний зв'язок навчання з реаліями життя; спрямованість на формування фахівця визначеного (подекуди вузького) профілю; оволодіння досвідом майбутньої професії впродовж навчання; використання активних методів навчання та інформаційних технологій.

Основною формою навчальних занять є лекція, яка читається для потоків, що нараховують іноді до тисячі студентів, однак ця форма значно відрізняється від лекції у нашому розумінні. Студенти не конспектують монолог викладача – конспекти їм роздаються, а тематичне відео, презентації у Power Point, економічні приклади діючих компаній, діалог – невід'ємні складові лекційних занять. Крім лекцій, студенти зобов'язані відвідувати дискусійні заняття (семінари), а студенти наукових факультетів і шкіль також повинні проводити певний час у лабораторіях. Протягом семестру студент зобов'язаний підготувати кілька письмових робіт.

Важливо зазначити, що в американських ВНЗ поширеним є вимір та використання коефіцієнта інтелекту людини – IQ. Інтелект визначається швидкістю

розумових процесів; унікальні тести для його виміру дозволяють робити відповідні висновки передусім щодо гнучкості інтелекту. Проте IQ – це сумарний показник рівня розвитку різних здібностей – пам'яті, уваги, уяви, розуміння слів, здібності до аналізу та синтезу, наполегливості та ін. Американці вже багато років використовують ці тести як для дорослих при прийомі на роботу, так і для студентів при вступі до вищих навчальних закладів та для школярів при переході з класу в клас. Причому ця система тестування настільки широко розвинена, що виявленій IQ здебільшого є визначальним чинником кар'єри. Враховуючи це, важливо переоцінити значення розвитку творчого, або критичного, мислення у студентів. Багато дослідників проблеми навчання у вищій школі США роблять висновки про певні недоліки в процесі навчання саме щодо розвитку творчого мислення студентів. Зокрема, С. Хук наголошує: „Мій особистий висновок щодо процесу навчання полягає у тому, що його основним недоліком є відсутність розвиваючого та інтелектуального впливу на учнів”, адже „не так важливе здобуте знання, як розвиток здібності мислення” [15]. Тому одним із завдань сучасної вищої школи США є знаходження таких ефективних методів навчання, які б сприяли максимальній активізації мислення студента, змусили б його проявити гнучкість суджень, уяву, вплинули б на його прагнення генерувати ідеї, шукати альтернативні рішення тощо.

В умовах реформування вищої освіти в Україні значний практичний інтерес становить американський досвід підготовки магістрів економічного профілю. З прикриттю доводиться констатувати, що нині магістерська освіта в українських вишах здебільшого спрямована на підвищення теоретичних знань та педагогічних навичок студентів і має переважно академічне навантаження (аналіз навчальних планів магістерської підготовки за спеціальністю «Економіка підприємства» показує, що половина з дисциплін мають загальнотеоретичний та науководослідницький характер, що не сприяє подальшому розвитку їх професійних компетенцій). Магістерські ж програми ВНЗ США, на переконання дослідників, забезпечують потребу студентів бути конкурентоспроможними на ринку праці, надаючи кваліфіковану підготовку, необхідну для кар'єрного зростання у професійному, а не академічному середовищі. Вони характеризуються передусім безпосереднім зв'язком між теорією та практикою з використанням різноманітних практикумів та інтерактивної діяльності: ситуаційні дослідження, групові проекти та презентації, обов'язкове і необов'язкове стажування, виробнича практика; запрошенням позаштатних викладачів-практикантів та лекторів-гостей для передачі студентам конкретного професійного досвіду [14, с.78].

Згідно з даними Національного центру освітньої статистики США, близько 85% всіх магістерських ступенів в США присвоюються в тій чи іншій професійній прикладній галузі (причому 2/3 з них – в галузі економічних наук та бізнесу) і лише 15% – в галузі гуманітарних та загальноосвітніх наук [17].

На сучасному етапі магістерську підготовку в США надають приблизно 500 ВНЗ, серед яких є дослідницькі університети, що охоплюють студентів не лише магістерського, а й докторського рівнів навчан-

ня, та магістерські коледжі, які охоплюють студентів бакалаврського і магістерського рівня [11, с.136].

В американській системі економічної та бізнес-освіти базовим вважається чотирьохрічне навчання із присвоєнням ступеня бакалавра, однак у системі магістерських ступенів у даній структурі вищої освіти США є ще одна важлива особливість. Після отримання кваліфікації бакалавр, студент має можливість продовжити навчання за програмою «спеціалізованого магістра» – Specialized Master (даний ступінь відповідає ступеневі магістра у вітчизняних ВНЗ), по закінченні якої йому присвоюється кваліфікація магістра в тій галузі, яку студент обрав як фахову [7, с.45].

Ще одна особливість економічної та бізнес-освіти США полягає в тому, що спеціалізовані магістри навчаються в університетах, інститутах і коледжах, а магістрів ділового адміністрування в різних функціональних сферах бізнесу готують бізнес-школи [7, с.51].

Докладніше слід зупинитися на загальнонавчальній програмі «Магістр управління» (MBA – Master of Business Administration), яка є основною в системі освіти керівників.

MBA – це програма професійної вищої освіти, що забезпечує можливість одержати ступінь Магістра Ділового Адміністрування. Дана програма спрямована на формування навичок висококваліфікованого менеджера, що володіє широкими та універсальними знаннями в управлінні бізнесом.

Програма підготовки магістра економічного профілю, розвиваючи особисті навички студентів, і водночас поглиблюючи їхні знання в галузі управління в контексті глобального бізнесу, дає змогу розширити перспективи майбутньої кар'єри, виявити професійний потенціал. Як стверджує Пауль Денос, декан Такської школи бізнесу при Дартмутському університеті, програми MBA є прикладом того, як вища освіта пристосовується до мінливих потреб студентів. Сьогодні навчальні програми MBA охоплюють спектр глобальних проблем бізнесу, його етичний та суспільний аспекти, особистісно-орієнтований елемент, стратегічний та культурний виміри і навіть більше [11, с.137].

Одержання MBA дає змогу її власникові не тільки усунути недоліки освіти, а й значно пришвидшити кар'єрне зростання, або змінити профіль своєї діяльності. На програму MBA йдуть і власники успішного бізнесу, і менеджери великих компаній, банків, і недавні студенти, що прагнуть зробити успішну кар'єру в бізнесі [11, с.137].

Оскільки MBA – це освіта, що має практичну спрямованість, то у процесі навчання значна увага приділяється знайомству з діяльністю реальних компаній, застосовується метод «*case study*», використовуються активні методи навчання (майстер-класи, ситуаційні і рольові ігри). Викладачі в бізнес-школах є не просто теоретиками, а, як правило, самі працюють у реальному бізнесі, займають керівні позиції або організують консультування.

Кейс-стаді метод було започатковано у Гарвардській школі бізнесу доктором Мелвіном Коплендом ще в 1921 р., хоча активно він почав використовуватись у повоєнний час. Цей метод дає змогу через колективну творчу дискусію не прикладі конкретної

абсолютно правдивої ситуації, що містить оригінальний практичний досвід, виробити у слухачів цілком конкретні практичні навички. Серед переваг кейс-методу виокремлюють такі: наближеність до життя у бізнесі; двохетапне обговорення (мікрогрупа і програма в цілому); співпраця слухачів і формування навичок роботи в групі; співпраця слухачів із викладачами; можливість перевірити пропозиції реальною практикою; розмаїття підходів; висока мотивація навчання; формування навичок прийняття рішень [11, с. 138].

На особливу увагу заслуговує той факт, що на відміну від України у Сполучених Штатах існують організації, основною метою яких є сприяння економічній освіті. Серед них – Національна Рада з Економічної Освіти із своєю всесвітньою мережею рад і центрів, Фонд Викладання Економіки та Junior Achievement, Американський національний центр наукових досліджень з економічної освіти. Серед більш вагомих американських організацій, які вкладають значні ресурси на економічну освіту, є Федеральна резервна система [15].

Вищим академічним ступенем у США є доктор з економіки. Для одержання цього ступеня потрібно два роки навчатися після одержання магістерського ступеня й захистити докторську дисертацію. Всі економічні університети США відповідно до класифікації Комісії Карнегі за профілем економічної діяльності, масштабами проведених наукових досліджень, рівнем навчання та профілем економічної підготовки поділяють на декілька категорій. Науково-дослідні економічні університети першого розряду, до яких належить десять ВНЗ, що одержують найбільше фінансування від федерального уряду, мають магістратуру й докторантуру з кількістю захистів не менш 50 докторських дисертацій у рік. Науково-дослідні економічні університети другого розряду входять у сотню ВНЗ, що мають найбільший обсяг державних асигнувань із кількістю захистів у докторантурі не менше 50 докторських дисертацій та з проведенням навчання за бакалаврськими навчальними програмами з економіки. До наступної категорії відносять економічні університети першого розряду, що присуджують не менш 40 докторських економічних ступенів з п'яти наукових економічних напрямів і здійснюють навчання за бакалаврськими програмами з економіки. Економічні університети другого розряду здійснюють навчання бакалаврів і присуджують щорічно більше 20 докторських економічних ступенів з одного або трьох напрямів економіки. Другою групою ВНЗ є багатогалузеві економічні університети й коледжі. Їх відносять до групи загальних економічних університетів і коледжів. До третьої групи економічних ВНЗ відносять коледжі гуманітарних і природничих наук (у США їх називають коледжами вільних мистецтв). До четвертої групи економічних ВНЗ відносять професійні школи (бізнес-школи) і спеціалізовані економічні ВНЗ. У них здійснюється навчання як за загальноосвітніми, так і за професійними курсами два роки і менше. Дворічне навчання надає право на одержання ступеня асоціанта або посвідчення економіста. При паралельному проходженні загальноосвітньої програми, що відповідає базовій групі предметів бакалаврату, випускникові присвоюється перехідний ступінь асоціанта, і він

може вступити на третій курс економічного коледжу й університету в ряді штатів Америки. Перевагою вищої економічної освіти США є забезпечення доступу до елементів цієї системи практично всім, хто бажає підвищити свій рівень підготовки протягом усього життя. Характерною рисою вищої економічної освіти США є тісне співробітництво освітніх установ, виробництва і бізнесу [1, с.71].

Вивчення досвіду США щодо професійної підготовки фахівців економічного профілю та аналіз освітніх програм дає змогу зробити висновок, що у ВНЗ та бізнес-школах країни значна увага приділяється самостійній роботі студентів, вивченню спеціалізованих курсів за вибором студентів, зв'язку із практикою бізнесу, використанню інтерактивних методів навчання, які спрямовані на формування умінь

самостійного прийняття рішення. Досвід провідних ВНЗ США свідчить, що ефективність навчання підвищується за умов використання такої організації навчання, зміст якої накладається на контекст майбутньої професійної діяльності студентів та подається в ігровій формі.

Перспективними напрямками подальших розробок є: дослідження особливостей змісту предметного наповнення навчальних програм бізнес-освіти США, виявлення критеріїв оцінювання якості підготовки бакалаврів і магістрів економічного профілю в системі вищої освіти США. Позитивний досвід перетворень змісту й методики викладання економіки у вищих навчальних закладах США може бути корисним для України і допомогти у забезпеченні високої якості економічної освіти в нашій країні.

Література та джерела

1. Велущак М.С. Структура вищої економічної освіти в США / М. Велущак // Порівняльна професійна педагогіка. Наук. журнал. – К. – Хмельницький. – 2012. – № 2. – С. 169-174.
2. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болубаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубієнко, І.І. Бабін. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
3. Войнаровська О.Н. Перспективи застосування американського досвіду підготовки бакалаврів з економіки у вітчизняних вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / О.Н. Войнаровська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2010. – № 5. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/2010_5/Voynar.htm.
4. Высшее образование в университетах и колледжах США [Электронный ресурс]. – 2010. – Режим доступа: <<http://globaldialog.ru/countries/universities/usa/>>.
5. Дзвінчук Д. Освіта в історико-філософському вимірі: тенденції розвитку та управління. – Монографія. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 378 с.
6. Зіноватна О.М. Вища освіта у США: навчальний компонент у магістерських програмах різного типу / О.М. Зіноватна // Вісн. Черкас. університету. – 2009. – № 163. – С. 82-86.
7. Ільїна В.Ю. Становлення та розвиток вищої економічної і бізнес-освіти Сполучених Штатів Америки у сучасних умовах: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01/ Ільїна Вероніка Юріївна. – Ялта, 2009. – 237 с.
8. Лунячек В.Е. Деякі практичні питання управління освітою в США / В.Е. Лунячек // Нова педагогічна думка. – 2008. – № 1. – С. 16-20.
9. Лунячек В.Е. Розвиток системи вищої освіти у США в умовах децентралізації влади / Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. – 36. статей: Ялта: РВВ КГУ, 2009. – Вип. 21. – Ч. 5. – 272 с., – С. 34-36.
10. Набока О. Стан та основні напрями розвитку економічної освіти за рубежом / О. Набока // Гуманізація навчально-виховного процесу. – 2010. – Вип. I. – С. 91-100.
11. Огнівко Л.В. Професійна підготовка магістрів економічного профілю у вищих навчальних закладах США [Електронний ресурс] / Л.В. Огнівко // 36. наук. пр. Хмельниц. ін.-ту соціальних технологій Університету «Україна». – 2011. – № 3. – С. 135-139. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Znpkhist/2011_3/11olvnzs.pdf.
12. Соловійова Р.П. Освіта в США [Текст] / Р.П. Соловійова, Ю.М. Соловійова // Вісн. Донец. нац. ун-ту економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – 2010. – № 2. – С. 143-150.
13. Тарасова О.В. Вища освіта в США: сучасний стан та пріоритети розвитку [Електронний ресурс] / О.В. Тарасова // Вісн. НАДПС України. – 2011. – № 3. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadsps/2011_3/11tovspr.pdf.
14. Яковенко О. Досвід США в удосконаленні вітчизняної економічної освіти / О.Яковенко // Порівняльна професійна педагогіка. Наук. журнал. – К.- Хмельницький. – 2012. – № 2. – С. 74-81.
15. American Association of State Colleges and Universities [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aascu.org/>.
16. American Council on Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.acenet.edu>
17. Comparative Indicators of Education in the United States and other G8 Countries: 2006 [Electronic resource] // National Center for Education Statistics. – 2007. – Mode of access: <<http://nces.ed.gov/pubsearch/pubsinfo.asp?pubid=2007006>>.
18. House of Tutors [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.houseoftutors.com>.

Проанализированы работы ученых, посвященные исследованию особенностей обучения экономистов в США. Исследованы характерные черты высшего экономического образования в США и его структуру. Раскрыто значение иностранного опыта и указано на необходимость применения интерактивных методов в преподавании экономических дисциплин в отечественных вузах.

Ключевые слова: высшее экономическое образование США, бизнес-школы, подготовка специалистов-экономистов, практическое обучение, интерактивное обучение, бакалавр, магистр.

The scientific study of specificity of future economist professional training in the USA have been analyzed. Characteristic features of higher economic education in the USA and structure have been characterized. The importance of foreign experience has been found. The necessity to use interactive methods while conducting economic subjects in home higher educational institutions has been stressed.

Key words: higher economic education in the USA, business-schools, professional training of economics specialists, practical studies, interactive studies, bachelor, master.